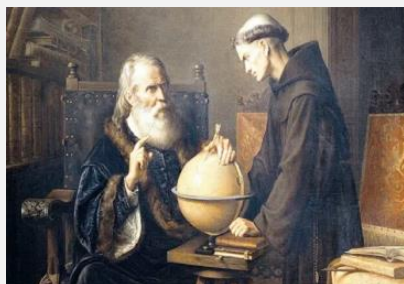

پاسخ فیزیک تنها به چرایی است

علم جدید هیچ حمایتی از طبیعی‌گرایی و الحاد ندارد؛ بلکه با نگاه دینی، سازگاری و وفاق بیشتری دارد.

علم جدید هیچ حمایتی از طبیعی‌گرایی و الحاد ندارد؛ بلکه با نگاه دینی، سازگاری و وفاق بیشتری دارد.

به گزارش خبرنگار مهر، نسبت علم به دین و نسبت هر کدام از این مقوله‌ها به زندگی انسان در ابعاد گوناگون پرسشی است که همواره ذهن آدمی را در طول تاریخ بشر به خود مشغول کرده است. بخش بزرگی از این پرسش‌های عمیق به کاربرد دین و علم باز می‌گردد و اینکه آیا وجود هر یک از این دو می‌تواند خلأ نبود دیگری را جبران کند یا خیر. آنچه در برخی مکاتب شاهد آن هستیم حذف یکی از این دو گزاره است، در مکتب غربی دین به کنار گذاشته شده و در برخی مکاتب دین محور، علم و تجدد به طور مطلق حذف شده است، اسلام اما درباره هر یک از این دو و نسبت دین و علم با یکدیگر، پاسخی متفاوت دارد.

حجت الاسلام حمیدرضا شاکرین استاد گروه منطق فهم دین پژوهشکده حکمت و دین پژوهی در سلسله مباحثی به پرسش‌هایی که بر سر دوگانه علم و دین و چگونگی اثبات وجود خدا از طریق علومی چون فیزیک پاسخ داده است. وی در مطلب پیش رو به موضوع الحاد در دنیای معاصر پرداخته است.

«جان نوکس بر آن است که اگر در پاسخ به «چرایی» چیزی، تنها از قوانین فیزیکی استفاده شود، پاسخ ارائه شده چیزی جز بیان فرایندها نخواهد بود و تنها سطحی نازل و ناقص از تبیین را ارائه می‌دهد. به گفته وی، تبیین نهایی جز به واسطه یک فاعل شخصی و دیدگاهی غایت نگر تحقق پذیر نیست.

فرض کنید جای عالم را به یک موتور جت بدهیم و از ما خواسته شود که آن را توضیح دهیم. آیا باید آن را با اشاره به فاعلیت شخصی سازنده آن آقای فرانک ویتل توضیح دهیم، یا صرفاً به این بسنده کنیم که «به طور طبیعی از قوانین فیزیکی سر برکشیده است»؟ روشن است که نمی‌توان با اکتفا به قوانین فیزیکی، ویتل را کنار زد و از مردم خواست که بین «ویتل» و «قوانین فیزیکی» یکی را انتخاب کنند.

تبیین کامل در گرو هر دو سطح از تبیین است و این دو مکمل یکدیگرند، اینکه قوانین فیزیک می‌توانند توضیح دهند که موتور جت چگونه کار می‌کند، اما نمی‌توانند توضیح دهند که موتور جت از کجا آمده است.

کتابی که ملاحظه می‌فرمایید، «الحاد جدید: بررسی و نقد در فیزیک، کیهان‌شناسی و زیست‌شناسی معاصر» اثری است که به بررسی مسئله الحاد در دنیای معاصر پرداخته است. این کتاب پس از تبیین مبانی جدید جریان الحاد و نشان دادن بن‌بست‌های مبنایی آن، وارد مباحث علمی می‌شود و دیدگاه‌های شاخص جریان الحاد جدید را در دو حوزه اصلی بررسی و نقد می‌کند، در حوزه فیزیک، شامل فیزیک کوانتوم و کیهان‌شناسی، و در حوزه زیست‌شناسی، به ویژه در رابطه با نظریه تکامل.

این اثر هم از منظر علمی، دیدگاه‌های الحاد جدید را به چالش می‌کشد و هم از منظر فلسفی، نارسایی‌های بنیادین این جریان را تبیین می‌کند و نشان می‌دهد که علم جدید هیچ حمایتی از طبیعی‌گرایی و الحاد ندارد؛ بلکه با نگاه دینی، سازگاری و وفاق بیشتری دارد.

این کتاب توسط سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی به چاپ رسیده و علاقمندان می‌توانند برای تهیه آن، به سایت سازمان انتشارات پژوهشگاه مراجعه فرمایند.»